

**Mesura de Govern d'impuls a la creació de Protocols
contra les agressions masclistes en el marc de les
Festes Majors i grans esdeveniments festius als barris
d'Horta-Guinardó**

Plenari del Districte d'Horta-Guinardó – Dijous 04 de maig del 2017

B
BC
BN

Impuls a la creació de protocols contra les agressions masclistes en el marc de les Festes Majors i grans esdeveniments festius als barris d'Horta-Guinardó

» 01. Exposició de motius

Al sistema patriarcal les dones ocupen posicions de subordinació, submissió i opressió en relació als homes i aquests ocupen una posició de poder i de dominació sobre les dones. La violència masclista es produeix degut a aquestes relacions jeràrquiques de poder. Des d'aquesta lògica, els homes tenen atorgats uns drets sobre les dones, que els situen en una posició de superioritat. Això no vol dir que tots els homes exerceixin el poder que els és atorgat però sí que es poden creure amb el dret a exercir-lo.

El mateix sistema heteropatriarcal també posiciona en un nivell de subordinació i d'opressió a les persones que tenen una orientació sexual diferent a l'heterosexual, què és la que legitima el sistema. Així, persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i qualsevol persona amb adscripcions de gènere no normatives, també pateixen violències de caràcter sexista.

Així doncs, entenem que la majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i identitats de gènere no hegemòniques.

El context de festa popular multitudinària, malauradament, és un lloc on es poden produir diversos tipus d'agressions masclistes, en especial de caràcter sexual, com hem vist en molts casos als mitjans de comunicació i també per denúncies que es produeixen contínuament per part d'organitzacions feministes i també a nivell individual, i creiem que cal detectar-les i actuar-hi. Però també és un lloc que ha de permetre una presa de consciència individual i comunitària contra aquestes situacions per tal que no s'arribin a produir.

De què parlem quan ens referim a violència sexuals?

Per una banda, el Comitè per a l'Eliminació de la Discriminació Contra la Dona (en anglès CEDAW) recull que la violència sexual suposa una violació dels drets humans a la llibertat, la integritat física i psíquica, el dret a no patir tracte cruel o degradant o el dret al més alt nivell de salut, entre altres.

Per altra, l'Organització Mundial de la Salut (OMS, 2011) defineix la violència sexual com "tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals no desitjats, o les accions per comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant la coacció per part d'una altra persona, independentment de la relació d'aquesta amb la víctima, en qualsevol àmbit, inclosos la llar i el lloc de treball"

L'OMS també recull que "la violència sexual inclou actes que van des de l'assetjament verbal a la penetració forçada i una varietat de tipus de coacció, des de la pressió social i la intimidació per la força física" (OMS, 2013).

Per una altra banda, la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (Llei 5/2008, de 24 d'abril), fa la distinció entre assetjament sexual i agressió sexual:

- Assetjament sexual: el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

- Agressions sexuals: consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne

Hi ha situacions que moltes persones no identifiquen com una agressió masclista, en especial quan es tracta d'assetjaments, ja que aquestes actituds o actuacions són moltes vegades naturalitzades i assumides com una forma de relació "normal" entre sexes. Parlem de pràctiques subtils com ara l'assetjament al carrer o els micromasclismes quotidians; als espais de festa, sota el pretext de l'alcohol o altres substàncies, aquestes s'accentuen i sovint es justifiquen.

Per què volem aquest protocol?

- Volem tenir unes Festes lliures d'agressions masclistes i no discriminatòries.
- Volem aconseguir espais d'oci i unes festes igualitàries, contribuint en la creació d'espais on ens puguem relacionar de manera lliure i consentida.
- Perquè és important poder anar a les Festes sense por, on les persones es puguin sentir segures i amb confiança per donar una resposta davant les agressions masclistes.
- Perquè és responsabilitat de totes i tots.

Aquesta mesura s'inspira en el marc de treball de **Barcelona Antimasclista**, la campanya d'actuació contra les violències masclistes a la ciutat.

Com a precedents de treball a la ciutat, comptem amb el Protocol d'actuació contra les agressions sexistes en el marc de la Festa Major de Poblesec 2015, el Protocol contra agressions sexistes a la Festa Major de Les Corts 2016, el Protocol contra agressions sexistes a les Festes de Gràcia 2016 i el Protocol d'actuació Barcelona Antimasclista de la Festa Major La Lali jove 2017.

» 02. Objectius

Amb aquesta mesura de govern volem impulsar el treball comunitari per a establir pautes d'actuació per tal de prevenir, detectar i intervenir en casos d'agressions masclistes durant la celebració de les Festes Majors dels barris del Districte d'Horta-Guinardó i d'altres grans esdeveniments festius. Horta-Guinardó és un districte molt ric en activitat veïnal i comunitària i, per tant, la Mesura de Govern vol servir d'impuls però necessita la implicació de tots i totes així com la participació voluntària de les comissions de festes i entitats que organitzen les activitats.

L'esperit de la intervenció és comunitària, ja que es demana tant a les persones de les entitats participants a les Comissions de festes com a tots els actors públics implicats, que assumeixin un compromís i implicació activa en una tasca que és responsabilitat de tothom: acabar amb les agressions masclistes, en aquest cas en el context de festes majors i populars als barris. Volem doncs que el protocol sigui l'articulació pràctica d'una resposta col·lectiva contra les agressions sexistes i masclistes.

També es tracta de garantir un espai de seguretat i confiança on, en el cas de produir-se una agressió masclista, les persones afectades es sentin amb prou suport i confiança per actuar per elles mateixes i/o per buscar l'ajut necessari de manera clara i ràpida.

Així, els objectius principals serien:

- Prevenir les agressions masclistes en el marc de les Festes Majors i altres grans esdeveniments festius populars als barris d'Horta-Guinardó
- Visibilitzar i sensibilitzar sobre les agressions masclistes
- Proporcionar eines, des de l'Ajuntament del Districte, a les entitats i persones organitzadores de les Festes Majors i populars als barris, per a articular protocols i mesures d'actuació contra les agressions masclistes.
- Protegir a les persones agredides, saber què i com respondre i coordinar-se el millor possible per donar una resposta adequada i unificada.

» 03. Metodologia de treball

Farem una primera proposta de Protocol model des de l'àrea de Feminismes i LGTBI del Districte, amb el suport de la regidoria de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament i el treballarem en reunions amb les comissions de festes i entitats del districte (començant per les de El Carmel, Horta i Montbau) així com amb el Consell de les Dones i les entitats i col·lectius feministes del Districte. Treballarem també amb els diferents agents públics implicats (tècnics/ques de barri, de joventut, de participació, guàrdia urbana, etc..), per tal d'adaptar-lo a les necessitats/característiques del territori i de cada barri, així com a les possibilitats tècniques existents.

Una segona fases serà la redacció del Protocol o protocols definitius, amb les seves possibles adaptacions específiques a cada barri.

Una tercera fase serà l'aplicació de les mesures establertes pel protocol o protocols a la Festa Major de El Carmel, la d'Horta i la de Montbau.

El Protocol podrà incloure, entre altres, diverses àrees de treball:

- Formacions per a les entitats implicades en l'organització de les festes/actes festius
- Accions o activitats pedagògiques preventives dirigides a tota la ciutadania i/o a col·lectius específics, en el marc de les festes
- Organització de carpes informatives i d'atenció
- Realització de materials de sensibilització: xapes, fulletons, samarretes...
- Establiment d'un protocol específic d'actuació de com es comuniquen i s'intervé enfront de les possibles agressions, en funció de la seva tipologia i gravetat

» 04. Calendari

Maig 2017: aprovació de Mesura de govern

Maig-Juny 2017: redacció i presentació primera proposta model de Protocol i reunions amb les comissions de festes, entitats i actors públics implicats

Juny- desembre 2017: establiment i aplicació del protocol o protocols d'actuació contra les agressions masclistes a en l'àmbit de les Festes Majors i altres grans esdeveniments festius als barris d'Horta-Guinardó, amb la participació de les diverses comissions de festes, entitats i diversos actors públics implicats en l'organització i celebració de les festes i actes festius populars. Aplicació del protocol a les Festes Majors del Carmel, Horta i Montbau com a una primera prova, amb la voluntat d'extensió a d'altres barris.

2018: estendre el protocol a totes les Festes Majors i altres actes lúdics del calendari festiu, sempre amb la participació i co-lideratge de les entitats i comissions de festes que organitzen els actes.

» **05. Recursos**

El districte d'Horta-Guinardó i l'àrea de feminismes i LGBTI assumiran les despeses derivades de la implementació dels Protocols.